

FAKULTA HUMANITNÍCH STUDIÍ
MAGISTERSKÝ OBOR SOCIÁLNÍ A KULTURNÍ EKOLOGIE
POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE MARKÉTY NOŽKOVÉ
VNÍMÁNÍ EKOSYSTÉMOVÝCH SLUŽEB
V MĚSTSKÉM PROSTŘEDÍ

POSUDEK ŠKOLITELE DP

Diplomová práce Markéty Nožkové „Vnímání ekosystémových služeb v městském prostředí“ se zabývá městskými ekosystémovými službami a tím, jak tyto služby vnímají návštěvníci městských přírodních ploch. Práce obsahuje jak teoretická východiska hodnocení ekosystémových služeb v městském prostředí, tak původní výzkum aplikovaný ve městě Karlovy Vary. Ekosystémové služby ve městech představují aktuální a relevantní problematiku, protože ve městech žije převážná část obyvatel a přírodní prostředí má nepochybně zásadní význam pro vnímání kvality života ve městech. Diplomantka navazuje na výzkumy uskutečněné například v Brně a Kladně a srovnává svoje výsledky s postoji obyvatel v dalších městech. Dle mého názoru se jedná o první práci tohoto typu v ČR.

Diplomantka se zaměřila na následující výzkumné otázky:

Jak často respondenti navštěvují městské přírodní plochy?

Jaké přínosy má podle návštěvníků toto přírodní prostředí ve městě?

Z jakých důvodů navštěvují přírodní plochy ve městě?

Z teoretického rámce vztahu mezi službami ekosystémů v sídlech a kvalitou života městských obyvatel stanovila diplomantka následující hypotézy:

H₁: Respondenti souhlasí s tím, že přírodní prostředí ve městě má vliv na kvalitu jejich života.

H₂: Respondenti s vyšším odborným a vysokoškolským vzděláním si více uvědomují ekologické přínosy městských přírodních ploch než lidé s nižším vzděláním.

Tyto hypotézy odrážejí testovatelná východiska teoretického rámce, tedy testují význam přírodních ploch ve městě pro místní obyvatele i návštěvníky a předpokládají rovněž vliv osvěty a vzdělání na vnímání ES.

K testování využila diplomantka dotazníkového šetření. Dotazníkové šetření probíhalo formou CASI, resp. CAWI (Computer Assisted Web Interviewing), což je technika

dotazování využívající internet, kdy bez asistence tazatele respondent vyplní elektronický dotazník na webových stránkách. Při jejím využití je nutné brát v úvahu následující: Ne každý disponuje počítačem a internetovým připojením. Zde je potřeba ocenit, že diplomantka samostatně vytvořila online dotazník. Tato forma dotazování byla zvolena z časových důvodů, protože tato technika dotazování není tak časově a kapacitně tak náročná jako ostatní techniky dotazování (například osobní). Zároveň je však potřeba si uvědomit limity tohoto způsobu výzkumu, zejména nedostatečná kontrola způsobu vyplnění odpovědi (z důvodu např. obavy zneužití dat). Výsledky dotazování se liší podle toho, jakým způsobem jsou respondenti vybráni. Výběr vzorku například nebyl plánován s ohledem na reprezentativnost, ale spíše se blížil metodě řetězového výběru. Nicméně jak ukazuje následné vyhodnocení, vzorek víceméně splňuje nároky na reprezentativnost. Zároveň vzhledem k tématu, který neobsahuje práci s utajovanými skutečnostmi apod. není potřeba předpokládat, že by respondenti měli problém se zneužitím dat apod. a odpovědi tedy záměrně manipulovali.

Za přínos práce považuji – kromě dosažených výsledků – rovněž srovnání s postoji obyvatel v ostatních městech, jmenovitě Brně a Kladně. Ukazuje se, že lidé jsou s vědomí toho, že přírodní prostředí ovlivňuje kvalitu života obyvatel ve městech a tvoří jeho nedílnou součást. Zároveň tento postoj nemusí být nutně vázán na vzdělání či typu bydlení. Práce může být velmi dobře využita pro směřování politik péče o přírodní plochy ve městě, vzhledem k tomu, že obsahuje i vnímání a preference jednotlivých lokalit v Karlových Varech. Proto jsou závěry přínosné jak z hlediska rozvoje tohoto tématu v ČR, tak z hlediska využití městskou správou.

Na základě výše řečeného považuji přes řešené nedostatky, vzniklé zejména z časových důvodů, za kvalitní a odpovídající po formální i obsahové stránce nárokům kladeným na závěrečnou práci. Doporučuji proto diplomovou práci Markéty Nožkové k obhajobě, s bodovým hodnocením 15 bodů.

V Praze dne 27. 1. 2017

Mgr. David Vačkář, Ph.D.